

Befordringsveie af mindre kostbar Bessaffenhed end disse Jernbaner vilde kunne lade sig anvende. Der er foreslaaet at anlægge en let Jernbane paa dette Sted og at gjøre den bredsporet, det Første, fordi Fregventsen vil være mindre, og det Sidste — formoder jeg — deels fordi man skal kunne bruge noget af Materiellet fra de andre Jernbaner paa denne, og deels fordi man, dersom man engang i Tiden skulde ønske det, vil kunne faae den forandret til en almindelig Jernbane. Hvad nu det Første angaaer, nemlig at bruge Materiellet fra de andre Jernbaner, vil man da i alle Tilfælde ikke kunne bruge Locomotiverne, og det er tvivlsomt for mig, hvorvidt man vil kunne bruge Vognene, skjøndt det er muligt, da denne Bane kommer til at støde lige op til dem. Hvad det andet Motiv angaaer, nemlig at man af denne Bane skulde kunne udvikle en almindelig Jernbane, troer jeg dog, at dette ikke vilde være at gribe Tingene an paa den rette Maade; thi af Arbeidet til en stor Jernbane er der ikke gjort Andet end Vorkstæffelsen af Jorden, og det endog kun naar man, saaledes som foreslaaet i Lovudkastet, holder sig til de mindre Stigninger fra 1 til 150 eller høist 100, hvorimod man, hvis man gaaer til Stigninger fra 1 til 70, vilde komme til at bortføre mere Jord, dersom Banen skulde gjøres til en tung Jernbane. Der er dernæst andre Ting, som absolut maae forandres, saaledes alle Broanlæg, og jeg veed ikke, hvorvidt man ikke ogsaa maa forandre Stinnerne, hvor til endnu kommer, at man paa de mindre Baner kan gjøre Krumningsradierne kortere, end man er istand til paa de tunge Baner; men naar Krumningsradierne skulle forandres, maa hele Terrainet ombannes. Jeg troer derfor ikke, at man i den Henseende vil vinde særdeles Meget ved at lægge en let Jernbane paa dette Sted. — Der er dernæst ogsaa en anden Betragtning, som forekommer mig at have Betydning, og det er, at naar man engang er begyndt at udvikle Jernbanerne paa den Maade, som her er steet, skal man bestrebe sig for at faae alle Jernbaner af samme Art, eller idetmindste oppebie den Tid, da der fra Udlandet er indhentet en større Erfaring om, hvorledes disse lettere Jernbaner der have ud-

viklet sig, thi, saavidt jeg erindrer, har man paa sine Steder, navnlig i Belgien, forandret lette Jernbaner til tunge, idet man faae, at de i gentunde kunde svare Regning.

Stiller jeg nu disse to foreslaaede Jernbaneanlæg i Sjælland, det fra Skanderborg til Silkeborg og det oppe i Vendsyssel, ligeoverfor hinanden, have de for mig en vis Lighed. Det maa ganske vist indrømmes, at Frederikshavns Havn har en god Beliggenhed som det yderste Punkt, navnlig overfor de skandinaviske Naboriger, og at det er muligt, at der derfra kan udvikle sig nogen Trafik paa Gøttheborg, som ligger ligeoverfor, eller, som det ærede Medlem fra Randers (F. Ree) har sagt, navnlig paa Norge, skjøndt jeg er af den Formening, at en saadan Trafik ikke nu vil kunne udvikle sig saa stærkt, som den vilde have gjort, dersom man langt tidligere havde henvendt sin Opmærksomhed paa denne Sag. Frederikshavns Havn har i alt Fald den Fordeel, at den om Vinteren sjældent fryser til, men paa den anden Side har den ifølge Naturforholdene den Mangel, at Grundene udenfor den ere af den Bessaffenhed, at den er vanskelig at anløbe, og at den ikke er tilgængelig for større Skibe. Naar man imidlertid udelukkende har Opmærksomheden fæstet paa denne Havn, og naar det alene skulde være for dens Skyld, man anlagde Jernbanen gennem Vendsyssel, eller med andre Ord, naar det skulde være en Bane for den gennemgaaende Trafik, maatte man for det Første oppebie den Tid, da der var foretaget de Undersøgelser ved Limfjorden, hvorom her har været Tale, med Hensyn til Udforsliggheden af at sætte den i nærmere Forbindelse med Jernbanen Sønden for Limfjorden, idet man ellers der kommer til et Brud, som vil være overordentlig skadeligt for den gennemgaaende Trafik. Naar Banen skulde betragtes som en gennemgaaende, maatte den dernæst vistnok ikke om ad Hjørring, men directe til Frederikshavn, da det er en betydelig Omvei at gaae hen omkring Hjørring. Saaledes som denne Bane er tænkt lagt, er den efter min Mening ikke andet end en local Bane, og som saadan er dens Beliggenhed meget rigtig, først op til Hjørring og derpaa til Frederikshavn. Jeg kan ikke